

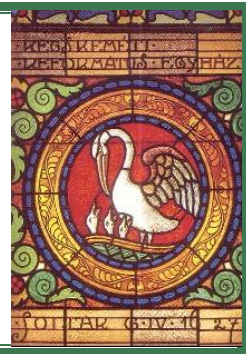
KECSKEMÉTI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG KÖNYVTÁRA

H-6000 Kecskemét, Szabadság tér 7.

Tel: 0036-76-500-388

Fax: 0036-76-500-387

E-mail: konyvtar@krek.hu

Beszámoló az Elnökségnek

a Kecskeméti Református Egyházközség Könyvtárának és Levéltárának

2008. évi munkájáról

Beszámolómat az alábbiak szerint csoportosítom:

- I. Személyi feltételek
- II. Tárgyi feltételek
- III. Pályázat
- IV. Állománygyarapodás
- V. Kölcsönzés
- VI. Leltár
- VII. Levéltár
- VIII. Kiállítás
- IX. Konferenciák, továbbképzések
- X. Egyéb
- XI. 2009. évi tervek

- I. Személyi feltételek

1. Lipóthné Gyulai Anikó könyvtáros szerződésének többszöri hosszabbítása után 2008. szeptember 1-től a főigazgató kinevezésében véglegesítette.

II. Tárgyi feltételek

1. Az Egyházközség támogatásával sikerült novemberben egy Fellowes típusú lamináló gépet vásárolnunk, amely egészen A/2-es méretig tud laminálni. A berendezés nemcsak a könyvtár szükségleteit szolgálja, hanem a Kollégium minden intézménye számára lehetőséget biztosít. A berendezés ára: 134.400,-Ft

III. Pályázat

1. 2007. őszén az *Egyedi muzeális dokumentumok, illetve muzeális gyűjtemény restaurálására kiírt* pályázatot megnyertük, így összesen **650.000,-Ft** értékben 2008. nyarán restauráltattuk Bibliagyűjteményünk egyik legrégebbi és legelesebb darabját, a Hanai Bibliát. A „Biblia éve” alkalmából is választott könyv ebben az esztendőben ünnepelte kiadásának 400. évét.
2. A *Muzeális gyűjtemények védelmét szolgáló állományvédelmi szolgáltatásra kiírt* pályázaton nyertünk **900.000,-Ft**-ot, mely az önrésszel (100.000,-Ft), valamint szállás és étkezési díjjal (108.650,-Ft) Összesen: **1.008.650,-Ft**, így 2008. augusztusában már két héten keresztül három könyvrestaurátor dolgozott könyvtárunkban. Folytatták az elmúlt évben megkezdett tisztítási, konzerválási munkát a könyvtár Antikva anyagában.
3. 2008. februárjában a Nemzeti Kulturális Alap Könyvtári Szakmai Kollégiuma által kiírt Szakmai eszközfejlesztés, korszerűsítés c. pályázaton sajnos nem nyertünk. A kért támogatást új könyvtári berendezésekre költöttük volna, amely összesen 1.625.600,-Ft. Ebből a kért támogatás 1.463.040,-Ft, míg az önerő 162.560,-Ft.
4. A Reneszánsz Év programjának keretében az Oktatási és Kulturális Minisztérium által a *Megújuló gyűjtemények* c. pályázatban kiírt mindhárom szakmai programra pályáztunk. A pályázatban kiírtak szerint a könyvtáraknak lehetősége volt mind restaurálási, biztonsági és speciális berendezések vásárlására pályázni.

Könyvtárunk elsősorban az állomány restaurálására, konzerválására, másodsorban biztonsága érdekében a könyvtár füstérzékelőkkel történő ellátására, harmadsorban az állomány portalanítására háti porszívó beszerzésére kért támogatást. A benyújtott pályázat összértéke: 2.859.075,-Ft volt.

Ebből **1.600.000,-Ft** támogatásban részesültünk, amelyet helyszíni állományvédelemre költhettünk. A megnyert összegből novemberben két restaurátor egy hétig dolgozott folytatva a nyáron végzett portalanítást. Ennek a munkának az értéke 624.000,-Ft. (Szállásdíj, étkezés: Ft) A fennmaradó összegből pedig egy másik régi Bibliánkat az 1704-ben kiadott ún. *Casseli Bibliát* restauráltatjuk, valamint két kisméretű RMK-t. A *Jesvita Paterek Titkai* c. 1657-ben Váradon, Szenci Kertész Ábrahám nyomdájában készült munkának csak egy oldala szakadt és rongált. A másik kötet *Diószegi Kis István Ki-osztott Talentom* c. 1679-ben Debrecenben kiadott munkája.

5. A Nemzeti Kulturális Alapprogram: az *Egyedi muzeális dokumentumok, illetve muzeális gyűjtemény restaurálására* kiírt pályázatát 2008. őszén ismételten megnyertük. Kis méretű RMK dokumentumok, valamint református énekeskönyvek restaurálására pályáztunk. Elsőként Mélius Juhász Péter Válogatott prédikációs kötetét választottuk, amely 1563-ban jelent meg Debrecenben. Második példányként Szegedi Kis István *Speculum Romanorum pontificum=A római pápák tüköre,* (Bázel, 1584) c. munkáját, illetve az RMK gyűjtemény egyik legszebb kötésű könyvét Lucas a S. Edmundo verstanát, amelyet 1693-ban Nagyszombatban adtak ki. Negyedik példányként Misztótfalusi Kis Miklós nyomdájában megjelent utolsó kiadványok egyikét az 1700-ban megjelent Johannes Balthasar Melchior *Sive Fundamenta Theologiae Didascalicae* c. munkáját. Ötödikként, egy erősen hiányos, kötés nélküli nyomtatványt választottunk: Lisznyai Kovács Pál *Magyarok Cronikája* c. munkáját, amelyet Debrecenben 1692-ben adtak ki.

A restaurálandó művek közé választottunk még a Szanki Református Egyházközségtől ajándékba kapott szép díszkötésű ima és énekeskönyvek közül négyet. A munkát a OSZK Soros Könyvrestauráló műhelyében végzik. A munkadíj 1.040.000,-Ft, a vállalt önerő 312.000,-Ft. A hiányzó **728.000,-Ft**-ot pályáztuk meg sikeresen.

6. A Nemzeti Kulturális Alapprogram *Muzeális gyűjtemények védelmét Szolgáló állományvédelmi szolgáltatásra* kiírt pályázatát is megnyertük.

A pályázaton **700.000,-Ft**-ot kértünk és nyertünk, így az OSZK-Soros Könyvrestauráló Kft. 3 szakembere ez év augusztusában ismételten két hétig napi 8 órában helyben elvégezheti az apróbb javításokat, tisztításokat állományunk régi dokumentumainak kötéstábláin illetve lapjain. A munka teljes költsége 1.000.000,- Ft, a vállalt önerő 300.000,-Ft. + (szállás és étkezési díj).

7. Konzorcium keretében 2008 őszén a *TIOP-2008-1.2.3/08/01 Könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúra-fejlesztése „Tudásdepó-Expressz”* c. pályázaton a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Katona József Megyei Könyvtárral, valamint a Bácsalmás Város Önkormányzatával, Jánoshalma Város Önkormányzatával, Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtárával, Lakitelek Nagyközség Önkormányzatával, Arany János Művelődési Központ és Városi Könyvtárral (Tiszakécske) közösen pályáztunk. A pályázat összköltsége **99.988.210,-Ft**, amelyből a ránk eső rész: **5.631.394,-Ft**. Ennek keretében szolgáltatói hálózatunkat kívánjuk továbbfejleszteni, korszerűsíteni. Olyan számítógépes infrastruktúrát kívánunk megteremteni, amely lehetővé teszi egyedi, ritka és eddig közzé nem tett dokumentumok elektronikus feldolgozását, esetenként digitalizálását, a hozzáférés kiterjesztését, az on-line könyvtári szolgáltatás fejlesztését. Szükségessé vált a könyvtári program és adatbázis elkülönítése, ezért az eddig az intézmény összességével közösen használt szerver helyett egy új könyvtári szerver beszerzését tartjuk szükségesnek. Az anyagok elektronikus feldolgozását két munkaállomás beállításával kívánjuk elvégezni.

A nagyméretű dokumentumok digitalizálásához elengedhetetlenül szükséges egy A/3-as szkennerek. A projekt kertén belül szeretnénk négy használói gépet is beszerezni, amelyeken elérhetővé válik a rögzítésre került anyag. A munkaállomásokhoz, valamint használói számítógépekhez fontos monitorokat, hangszórókat, nyomtatókat és két szünetmentes tápegységet használatba helyezni. A munkaállomások biztonságos működéséhez, a formátumok konvertálásához, a weben való megjelenítéshez, karakterek felismeréséhez, valamint a dokumentumküldéshez szükséges szoftverek beszerzésére fordítjuk még a pályázatban elnyert összeget.

Könyvtárunk állományának, összetételének megfelelően, valamint az eddig elért feldolgozottság figyelembevételével három olyan területet választottunk ki, amely e pályázat sikere esetén, nemcsak számunkra, hanem az ország bármely honpolgára számára jelentőséggel bírhat:

- ◆ A református iskola/iskolák legrégebbi anyainak, értesítőinek, valamint a helyi református egyház történetével, valamint érdeklődésre számon tartott anyagának hozzáférhetővé tétele, valamint Kecskemét város helytörténeti anyagának még teljesebb feldolgozása, közzététele.
- ◆ Ehhez szorosan kapcsolódik, de mégis egy másik terület ölel fel a könyvtár értékesebb jogi anyagának közzététele. Az államosításkor szűnt meg a jogi szakmunkák gyűjtése, de a könyvtár állományában megmaradt jogi irodalom így is jelentős értéket képvisel. Az egyházközségi levéltárban, könyvtárban őrzött jogi anyag mellett, a közeljövőben szeretnénk visszakérni a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Levéltárában őrzött jogakadémiai iratokat is.
- ◆ Harmadik területként – az eddig elért feldolgozottságra alapozva – még nagyobb hangsúlyt szeretnénk helyezni a protestáns teológiai szaklapok cikk szerinti feldolgozására és hozzáférhetőségének biztosítására. Az országban egyedülként számos vallástudományi, egyházi lapot dolgozunk fel cikk szerint is. A Szikla21 integrált könyvtári rendszer moduljához tartozik a periodika anyag feldolgozhatósága, amellyel közel három éve foglalkozik könyvtárunk. Lehetőségeinkhez mérten, nemcsak az újonnan megjelenő lapokat, hanem visszamenőlegesen is, a korábbi évfolyamokat is kereshetővé tesszük adatbázisunkban.

Elképzelésünk szerint a hálózatunk korszerűsítésével lehetőségünk nyílna arra, hogy ezeket a már meglévő, illetve folyamatosan rögzítésre kerülő számokat országos cikkadatbázisok (Humanus, Matarka) felé is eljuttassuk. Ez által a protestáns teológia, vallástudomány területe jelentős mértékben bővíthetne, hozzáférhetővé válna.

A pályázat feltételeként a fogyatékkal élőkre is gondolnunk kellett, ezért egy nagyító berendezést vásárolnánk a gyengén látók számára. Sikeres pályázat esetén az eszközök beszerzésére fordítható összeg: **4.836.964,-Ft.**

IV. Állománygyarapodás

1. Elmúlt évben a költségvetési előirányzat szerint, 850.000,- forintot fordíthattunk könyvbeszerzésre.
2. A tavalyi esztendőben 1234 művet vettünk be. Ez összesen 1279 db könyv.

Lelőhely szerinti megoszlásban:

- Egyházi könyvtár: 892 darab
- Általános iskola: 274 darab
- Gimnázium: 105 darab
- Levéltár: 8 darab.

3. 2008-ban az alábbi könyvajándékokkal és hagyatékokkal gyarapodott könyvtárunk: Sipos Erzsébet (9 db), Kovács Bálint (50 db), Papp Gyula (131 db). Teljes egészében befejeződött Bárány László könyvhagyatékának feldolgozása (810 db).

4 *Számítógépes feldolgozottság dokumentum típusok szerint:*

Az Egyházközség Könyvtárában a könyvek 2008. évi számítógépes feldolgozottsága: 2158 mű. Mára (folyóiratok, kéziratok nélkül) 46.432. mű (tankönyvekkel együtt) van számítógépen feldolgozva.

A „Biblia éve” alkalmából 17 darab Bibliát vásároltunk 188.214,-Ft értékben, ezzel gyarapítva Bibliagyűjteményünket. Ezek nagyrészt a Kálvin Kiadótól rendelt különleges nyelven fordított Bibliák voltak, de megvásároltuk a Sylvester Biblia, Nürnbergi Biblia, Luther Biblia, Oppenheimi Biblia, Nekcsei Biblia hasonmás kiadását is. Ajándékba három Bibliát kaptunk: egy angol nyelvű kisméretű Bibliát (Sz.Tóth Gergely), egy olasz nyelven írt Bibliát, (Kiss Eszter), a Zürcher Bibel hasonmás kiadását (Bán József), valamint egy szép kiállítású Bibliát 1923-ból (Varga László). Hagyatékból két Bibliát kaptunk (Papp Gyula). A Biblia éve lezárásaként adták ki és vásároltuk meg a könyvtár részére a Vizsolyi Biblia harmadik kiadását 29.400,-Ft értékben.

A Bibliakiállítás alkalmából feldolgoztuk a könyvtár állományában lévő szinte összes Bibliát. Ennek az évnek a végére igyekszünk a 100% feldolgozottságot elérni. Különgyűjteményt képeztünk azzal, hogy elkülönítettük az állományból a Bibliákat és a raktár hátsó falán lévő polcokon helyeztük el.

Egyéb dokumentumok gyarapodása ebben az évben:

CD – 27, DVD - 281 darab. 2008. évben 69 folyóirat járt könyvtárainkba. Folytatódott a folyóiratok számítógépes feldolgozása. A tavalyi évben 27 féle folyóirat lett számítógépen rögzítve, ebből 19 újság cikkei is feldolgozásra kerültek. (Biblia és Gyülekezet 2007/4. és 2008/1-4. szám (5), Confessio 2007/4 és 2008/1-4 (5), Credo 2007/3-4, 2008/1-2 (4), Egyháztörténeti Szemle 2007/2, 2008/1,3,4, (4), Embertárs 2008/1-3 (3), Ethos 2008/1-4 (4), Igazság és Élet 2008/1-4 (4), Lelkipásztor 2008/1-12, 2009/1 (13), Sárospataki Füzetek 2008/1-2 (2), Sola Scriptura 2007/4, 2008/1-4, (5), Szőlőskert 2007/4, 2008/1-3 (4), Református Egyház 1999/1-6, 2000/2-12, 2008/1-12, 2009/1 (30), Theológiai Szemle 2007/4 , 2008/1-4 (5), Vigilia 2007/12, 2008/1-12 (13), Vallástudományi Szemle 2007/1-2, 2008/1-3 (5). Összesen a tavalyi évben 1320 folyóiratot és cikket dolgozott fel Szél Silvia könyvtáros.

Internátus

2008-ban 236 új könyvvel gyarapodott az Internátus könyvtára. A leltárkönyv újraszámolását követően az Internátus könyvtári állománya 2198 tétel (2270 darab).

Számítógépes feldolgozottság lelőhely szerint:

Egyházi könyvtár könyvei közül:	20.939 dokumentum,
Gimnázium könyvtári könyvei közül /tankönyvekkel:	16.204 dokumentum.
Általános iskolai könyvtári könyvei közül:	8.008 dokumentum,
Internátus könyvtári könyvei közül:	2172 dokumentum,
Sion nyugdíjas házba adott könyvek teljes egészében:	241 dokumentum,
Egyházközség levéltárában található helytörténeti anyag teljes egészében feldolgozva:	657 dokumentum,
ÖSSZESEN:	48.221 dokumentum

V. Kölcsönzés

2007-es évhez képest a 2008. évben a beiratkozott olvasók száma 87-ről 106-ra emelkedett. Így 13 dolgozó, 12 presbiter, 19 gyülekezeti tag, 19 egyetemi vagy főiskolai hallgató, 2 teológus, 14 külsős, 15 lelkész, 6 pedagógus és 6 könyvtáros iratkozott be a könyvtárba. Itt szeretném megköszönni annak a presbiternek, aki szorgalmazta a Presbitérium tagjai között, hogy iratkozzanak be Könyvtárunkban, ezáltal támogatva azt. Köszönjük, hogy jó páran meg is tették, bár igazi célunk még sem ez lenne, hanem az, hogy a Presbitérium tagjai használják is ki a Könyvtár által kínált szolgáltatásokat, és minél többször látogassanak el hozzánk.

Személyesen 1207 alkalommal használták a könyvtárat. A kikölcsönzött könyvek száma: 1472. Egyéb dokumentumot: DVD, diafilm, gyermekmunka, folyóirat 579 alkalommal kölcsönöztek a tavalyi évben. Az internetet 497 alkalommal használták.

VI. Leltár / Állományapasztás

- ◆ Régi behajthatatlan követelés miatt (olvasó elvesztette) 15 tételt selejteztünk. (Selejtezési Jegyzőkönyv 2008/1)
- ◆ Elavulás miatt a nyári takarítás során kivontunk az állományból 1041 tételt, (1092 db) könyvet. (Selejtezési Jegyzőkönyv 2008/2)
- ◆ Folyóíratárba áthelyeztünk 9 dokumentumot. (Selejtezési Jegyzőkönyv 2008/3)
- ◆ Tagkönyvtárunkban, az Általános Iskola könyvtárában nyár folyamán az állomány egészére kiterjedő leltárt végeztünk. Ennek során kölcsönzésben volt 55 dokumentum, hiányként szerepelt 184 kötet, rongált, elhasználódott állapot miatt selejteztünk 10 tételt (Selejtezési Jegyzőkönyv 2008/4), hiány miatt pedig 30 tételt (33 db) (Selejtezési Jegyzőkönyv 2008/5). Összesen 40 tételt (43 darab) vontunk ki az állományból, ebből pótolva 3 kötet lett.
- ◆ Tagkönyvtárunkban, az Internátus könyvtárában a nyár folyamán leltározást végeztünk, amely az állomány egészére kiterjedt.
A leltár megkezdésekor az állomány nagysága: 2075 tétel /2088 darab / volt.
A leltár befejezésekor 161 kötet egység hiányzott.

Ebből leselejtezünk 47 tételt rongált, elavult állapota miatt (Selejtezési Jegyzőkönyv 2008/6), valamint hiány miatt 52 tétel (Selejtezési Jegyzőkönyv 2008/7). Az állományellenőrzés során kerültek elő olyan dokumentumok, amelyek duplán szerepeltek az állományban. Új leltári számot kapva kerültek vissza (24 tétel). Más könyvtár állományába tartozó könyveket visszajutattuk az illetékes könyvtáraknak (8 tétel). A hiányzó könyvek közül 20 kötet pótlásra javasoltam. Összesen 99 könyvtári egységet került kivonásra.

A leltárt követően megtörtént a könyvtár rendezése is. Ennek során a teljes könyvanyag átpakolásra került. A szekrényeket megtisztítottuk és új rend szerint csoportosítottuk a könyveket. A kölcsönözhető állomány az aulában lévő szekrényekbe került, míg a szilenciumi / tanulási időben használt kézikönyvek a tanulóknak lévő szekrényekbe kerültek az ott tanuló diákok korcsoportja szerint. A tanulóknak elhelyezett könyvek rendjéért, hiánytalanságáért az ott felügyelő nevelők a felelősek. A 2008/2009-es tanév elejétől két megbízott munkaköri feladataikon kívül Füredi Márta és Pálné Lencsés Szilva végzi a kölcsönzési feladatokat. Az állománybavételt és számítógépes feldolgozást továbbra is az Egyházközség Könyvtár munkatársa Lipóthné Gyulai Anikó végzi. A könyvtár rendezésekor elkészítettem az Internátus Könyvtárának Szevezeti és Működési szabályzatát, Gyűjtőköri szabályzatát, Könyvtárhasználati szabályzatát, valamint a könyvtári feladatok végzésével megbízott nevelők munkaköri leírását.

- ◆ Az Egyházközség Könyvtárából fölös példányként leselejtezünk 145 tételt, összesen 152 darab könyvet. (Selejtezési Jegyzőkönyv 2008/8)

VII. Levéltár

Folytatódott az egyházközségi iratanyag feltárása, rendezése. A dobozokban lévő iratokat rendszerezik és pontos fondjegyzéket készítenek róluk. Szükségét éreznénk annak, hogy amennyiben lehetőség adódik egy levéltári programot szerezzünk be, hogy a visszakereshetőség, illetve a pontos nyilvántartás megoldott lehessen.

Az Egyházközség Levéltárában összesen 34 személy kért engedélyt a tavalyi évben. A kutatók 216 esetben végeztek rövidebb, hosszabb idejű kutatást. Telefonos és e-mailben történő felvilágosítást adtak a levéltáros kollégák 15 esetben.

Kutatási témák voltak: *Reformátusok Kecskemét társadalmában a XVII-XVIII. században, Iskolatörténet, várostörténet, életmód, viselet, Tanítónőképző története, Mende Valér munkássága – Újkollégium épülete, Temetőink, Egyházközség gazdálkodása 1880-1945 között, Idősgondozás, Jogakadémiai tanárok, Lelkészeink, Egyességlevél, Végrendeletek, Katona Zsigmond élete, Fördős Lajos élete, Ottlik László élete., Bács-Kiskunsági Egyházmegye egyházközségei – kiemelten Harta, Soltvadkert, Ágasegyháza, Helvécia valamint a Nyárlőrinci egyházközségek története.*

Családtörténettel foglalkozott 14 kutató. Kutatásuk eredményeként könyv formájában megkaptuk a Muraközy család, valamint CD-n a Szentgyörgyvölgyi és Domjángszegi Domján család történetét. Készülőben van a Búzás család története és családfája. Továbbá segítséget adtak Pécsi Sándor színművész tanulmányaival kapcsolatban az Országos Levéltár megkeresésére.

Megjelent publikációk:

- ◆ História c. folyóirat 2008/6-7. számában Schőner Alfréd: Csontvázmotívum változatai 18.század (Kölcsönhatások két –református és zsidó – kéziratos könyv szimbólumaiban) címmel írt a Kecskeméti Református Egyházközség második anyakönyvéről.
- ◆ Hírös Naptárban megjelentek:
 - A szikrai pusztabíró (Muraközy Imre)
 - Az első kecskeméti közpark megálmodója (Gyenes Mihály),
 - Kós Károly követője (Mende Valér)
 - Ősi kecskeméti iratok (Egyességlevél)
 - Tacitus bátorította (Rozsnyay Mátyás)
 - A szép magyar szavak mestere (Homokay Pál)
 - Kecskemétiék a Jamboreen (Cserkészcsapat)

- Napról napra (Dr. Szunyoghy János)
- „Tiszta lélek, bölcs belátás” (Karika János)
- Ahol a tanítókisasszonyok tanultak... (90 éve képeznek tanítókat Kecskeméten)
- A Csángókért is harcolt (Czelder Márton)
- 100 éve (Farkas József lelkész, teológiai tanár)
- Hit és szeretet ajándékával (Dr. Vetéssy Géza)

JERNEY ANYAG

Előzmények:

A magyar királyi kamara 1800-as években kiselejtezett anyagából összegyűjtött iratokat Jerney János (1800-1855) nyelvész, őstörténekutató még életében rendezte, 1850-ben bekötötte. Halála után a 25 kötetből a másolatokkal együtt összesen 4014 darab okiratból álló gyűjtemény vétel útján 1859-ben a Kecskeméti Református Főiskola tulajdonába került. 1944-ben a IV. kötet teljesen megsemmisült, a XIV. kötetből pedig csak egy töredék maradt meg, a többi közül is megrongálódott néhány.

A Jerney gyűjtemény 1535-1794 közötti kamarai hivatalos iratokat, adókimutatásokat, harmincad elszámolásokat, a kamarához írt magánleveleket, egyéb vegyes iratokat tartalmaz. Az iratokat még Jerney rendezte: részben tárgyanként, részben megyénként csoportosította, a csoportokon belül időrendbe rakta, egységenként bekötötte.

Az egyházkerületi közgyűlés 127/1951. határozata alapján (a 66/1951. konventi határozatnak megfelelően, mely a Levéltárak Országos Központja felhívása nyomán keletkezett) az iratanyag 1952-ben több részletben a Ráday Gyűjteménybe került.

Visszakérés:

A levéltár munkatársai Petrányi Lajosné és Szabó Zsuzsa az iratok rendezésekor bukkant arra a Presbiteri Jegyzőkönyvre, amely 1952. február 17-én tartott presbitergyűlés 6. pontjában rendelkezett az egyházkerületi határozat végrehajtásáról.

A megtalált dokumentumot megmutattuk az Elnökség vezetőinek. Ezt követően az Elnökletkész felkérésére – a fenntartó presbitérium nevében – vettem fel a kapcsolatot 2008. szeptemberében Dr. Berecz Ágnessel a Ráday Gyűjtemény igazgatójával. Ekkor derült ki, hogy az 1952-ben elkerült anyag letétként a Ráday Levéltár őrzésében van. Hosszas egyeztetések után, végül 2008. utolsó napjaiban Főigazgató úr elhozta a teljes gyűjteményt.

Mivel az 1952-ben történt átadás körülményei megváltoztak, az állami intézménybe való begyűjtés miatti korabeli fenyegetettség megszűnt, aminek következtében a letétbe helyezés okafogyottá vált, nem gördítettek akadályt a visszakéréssel kapcsolatban. Vállaltuk, a gyűjtemény biztonságos őrzését, rendezését, valamint a kutatók számára további hozzáférést biztosítunk az eredeti helyszínen. Ígéretet tettünk arra, hogy 3 éven belül digitalizáljuk a teljes gyűjteményt.

RMK- és Hungarica-dokumentumok visszaigénylése

A megtalált 1952-es presbiteri jegyzőkönyvben leírás történik a lelkészelnök jelentése alapján, hogy a Ráday Könyvtár részére – a gimnázium államosítása következtében - az ifjúsági könyvtár megmaradt anyagából az egyházközség tulajdonába került értékes könyv és kézirat anyagot adják át kezelésre.

Az átadni kívánt dokumentumok között XVI. és XVII. századbéli könyvanyag volt, valamint a Jerney kódex 1944-45-ös évek dúlásai következtében még megmaradt több kötete.

Ennek alapján a jegyzőkönyvben mellékelt leltárt átvizsgáltam, hogy a későbbiek során ez az anyag visszakerült-e gyűjteményünkbe, - többségében igen, azonban a mi katalógusunkban három tételt hiányzott az elvitt Hungarica anyagból:

1. **Istvánffy Miklós**
Regni Hungarici historia : post obitum gloriosissimi Mathae Corvini regis XXXIV. quo apostolicum hoc regnum turcarum... / Nocolao Isthuanffio.-[Köln] Coloniae Agrippinae : Sumptibus Henrici Rommerskirchen, 1724.
Bibliogr.leírás forrása: Petr.II.238.
2. **Busbequius (Augerius Gislenus)**
A. Gislenii Bvsbeqvii omnia quae extant.... –[Leyden] Lvgd. Batavorvm : Ex officina Elzeviriana, 1633.
Bibliogr.leírás forrása: Apponyi Cat. 825.
3. **Funeris Palatini Memoria : [Trauergedichte auf Johann Ludwig Pfalzgraf bei Rehin, 12. Dez. 1649].-[Nürnberg] : Endter, 1649**
Bibliogr.leírás forrása: GVK /Gemeinsamer Verbundkatalog/

Az RMK anyagból pedig egy tétel hiányzott:

1. **Böytös István**

Domus Domini in Vertice Montium, sive ecclesia Romano-Catholica, Una, Sancta, Apostolica, Visibilis, visibiliter indefectibilis, errare nescia, Monarchica omnium sectarum, et Haereseon Domitrix et Triumphatrix invictissima. Adversus circumlatrantes temporis hujus haereticos ... exhibita, authore Stephano --.Tyrnaviae : Typis Academicis, per Joannem Andream Hoermann, 1695.

Bibliogr.leírás forrása: RMK II.1802.

A fenntartó egyházközség presbitériuma megbízásából igényeltem vissza a Ráday Gyűjteményből a hiányzó dokumentumainkat. Megkeresésünkre a Ráday Gyűjtemény igazgatója elvégeztette gyűjteményük revízióját, amelynek eredményeként egyedül a hiányzó RMK-t sikerült visszakapnunk. A három Hungaricából egyik példány nincs meg a Ráday Könyvtárnak, a másik két példány bizonyítottan előbb került a könyvtár tulajdonába. Tudomásul vettük a kutatás eredményét, a visszakapott RMK kötetet a könyvtár állományba vettem új leltári számmal.

Böytös István

Domus Domini in vertice montium, sive Ecclesia Romano-catholica, una, sancta, apostolica, visibilis, visibiliter indefectibilis, errare nescia, monarchia omnium sectarum et haereseon domitrix et triumphatrix invictissima / Böytös István. — Tyrnaviae [Nagyszombat] : Typis Academicis, per Joannem Andream Hörmann, 1695. — [8], 368, p. ; 4° 19 cm. —

bibliogr. leírás forrása : RMNy 362 . —

bibliogr. leírás forrása : RMK II.1802. . —

hiányosság : Vége hiányzik (104 p.) . —

possessor : 1806.20.Febr. —

dokumentum története : A dokumentum 1952-ben került a Ráday Gyűjteménybe az államosítás következményeként. 2008.12.19-én a Ráday Gyűjtemény visszaszolgáltatta Könyvtárunknak.

Példányadatok

RMKA85

B86

RMK

Itt szeretném megköszönni levéltárunk munkatársainak az eredményes kutatómunkát, valamint a Ráday Gyűjtemény igazgatójának és munkatársainak, illetve a Ráday Levéltár vezetőjének Nagy Editnek a segítőkészségüket az ügy minél előbbi és szakszerű rendezésében.

VIII. Kiállítás

2008. április 13-án nyílt meg két helyszínen a „Biblia éve 2008” alkalmából rendezett Bibliakiállításunk. A kiállítást Németh Pál lelképásztor a Biblia Múzeum munkatársa nyitotta meg.

A kiállítás két részre lett osztva: a zsibongóban lévő tárlókban a Biblia keletkezésétől, az eredeti nyelven írott Bibliáktól a különböző idegen nyelven íródott Bibliáig állítunk ki, míg a könyvtár előterében csupa magyar nyelvű Bibliákkal találkozhattunk. A kiállítás idejére 9 Bibliát kaptunk kölcsön: (Szabó Gábor /2 db/, Sz.Tóth Gergely /2 db/, Szabó Tamás, Szél János, Bajai Ref. Gyülekezet, Bán Csaba, Bán Magdolna (1 db). Több, mint 160 Biblia került kiállításra, amely gyűjteményünk gazdagságát mutatja. Ahogy a pályázatoknál már beszámoltam a kiállítás végére elkészülhetett a szépen restaurált Hanau Bibliánk. Az állománygyarapításnál, pedig említést tettem az időközben beszerzésre került Bibliákról. Az egyik leglátogatottabb kiállításunk volt, hiszen iskoláink diákjai, hittanosai közül több csoportban megtekintették. Tanóra keretén belül Lipóthné Gyulai Anikó és Bán Magdolna tárlatvezetést tartott a csoportok részére. A kiállítást megmutattuk az Országos Református Nőszövetségi találkozón résztvevőknek is. Külön megkeresésem eredményeként városunkban lévő középiskolák közül a Piarista Gimnázium két osztálya látogatott el hozzánk, hogy megnézze a kiállítást. Első ízben vettünk részt a Múzeumok Éjszakája rendezvénysorozaton. Június 21-én körülbelül 100-an tekintették meg a kiállított Bibliákat.

IX. Konferenciák, továbbképzések

- ◆ Lipóthné Gyulai Anikó - az e-Magyarország pályázat feltételeként - egy 60 órás e-tanácsadói akkreditált képzésen vett részt február-március hónapokban.
- ◆ Áprilisban részt vettünk a helyi általános iskolai könyvtárosok munkaközösségi találkozóján az Arany János Általános Iskolában.
- ◆ Bán Magdolna és Lipóthné Gyulai Anikó június 23-25. között részt vett az éves Egyházi Könyvtárak Egyesülése nyári konferenciáján Egerben.
- ◆ Szabó Zsuzsanna és Petrányi Lajosné a nyáron levéltáros konferencián vettek részt Máriapócsón.
- ◆ November 5-én Szél Silvia és Lipóthné Gyulai Anikó könyvtárosok részt vettek a Szikla21 integrált könyvtári rendszer jubileumi konferenciáján Szentendrén. Itt a program legújabb verziójával ismerkedhettek meg.

- ◆ Decemberben Bán Magdolna és Lipóthné Gyulai Anikó az Országos Széchenyi Könyvtárban részt vett az Egyházi Könyvtárak Egyesülete szervezésében a „Biblia éve 2008” alkalmából rendezett szakmai napon. Ennek keretében megtekintették a Biblia Sacra Hungarica kiállítást.

X. Egyéb

- ◆ Év elején újraszámoltuk a leltárkönyvekben a dokumentumokat. Erre azért van szükség, mert állományunk nagyságát illetően nincs pontos tudomásunk.
- ◆ Elkezdtük vezetni a csoportos leltárkönyvet, amely a beszerzéseket összesíti.
- ◆ Január végén elkezdődtek a felújítási munkálatok: villanszerelés majd februárban a laminált padló lerakása. (Gustav Adolf Werk ajándék) Átrendeztük az olvasótermet.
- ◆ Új munkaköri leírások készültek.
- ◆ A Kecskemét Város Önkormányzat Kulturális Bizottságának kihelyezett ülésén a Ráday Múzeumban bemutattam könyvtárunkat és beszéltem terveinkről.
- ◆ Könyvtári jelentést készítettünk a könyvtár 2007. évi tevékenységéről, valamint jelentést tettünk a könyvtár muzeális anyagáról az Oktatási Minisztérium számára. A Bács-Kiskunsági Református Egyházmegye számára gyűjteményi jelentést készítettünk.
- ◆ Két főiskolai hallgató töltötte gyakorlatát (2X40 órában) könyvtárunkban: Tóth Janka és Kerekesné Csabankó Éva.
- ◆ A raktárban lévő teljes könyvvállomány áttakarítását végeztünk a nyáron.
- ◆ Segítséget nyújtottunk a Ráday Múzeumban nyílt Ravasz László kiállítás anyagának digitalizálásában, nyomtatásában.
- ◆ Két héten át napi 5 órában helyettesítettünk a gimnázium könyvtárában: Szél Silvia, Lipóthné Gyulai Anikó.

XI. 2009. évi tervek

- ◆ Mátyási József költő halálának 160. évfordulója alkalmából kiállítást készítünk a Magyar Irodalomtörténeti Társaság helyi csoportjának felkérésére.

A kiállítás a könyvtár előterében január 15-én nyílik meg, amelyet Dr. Kozmácsné Dr. Fogarasi Zsuzsa a Ráday Múzeum igazgatónője nyit meg.

- ◆ A Mátyási kiállítás lebontása után a könyvtár előterében lévő tárlókba az év végéig tervezünk az elmúlt években restauráltatott könyveinkből, illetve az ebben az esztendőben évfordulós híres emberek munkáiból egy kamarakiállítást.
- ◆ Március 20-21-én az Internátus a Kálvin évforduló kapcsán kétnapos konferenciát szervez. Ebből az alkalomból a könyvtár állományában lévő dokumentumokból az Aulában lévő tárlókba bemutatót tervezünk.
- ◆ A Református Egyházak 2009-ben ünneplik Jean Calvin születésének 500. évfordulóját. Ebből az alkalomból interaktív kiállítás rendezésében közösen együttműködünk a Ráday Múzeummal. Terveink szerint a kiállítás június 20-án nyílik meg a Múzeumok Éjszakája rendezvénysorozat keretén belül.
- ◆ Állományunk pontos feltáráshoz szükséges elődeink által kivont dokumentumok rögzítése számítógépen. Mivel hivatalos jegyzőkönyvek nem készültek a leselejtezett dokumentumokról, ezért a jegyzőkönyvek utólagos pótlása szükségeltetik.
- ◆ A nyáron elvégzett leltár pontosítása, lezárása.

Kecskemét, 2009-02-06

Készítette:

Könyvtárvezető

Beszámolót kapják:

1. Szabó Gábor elnöklelkész
2. Varga László főigazgató
3. Somogyi Péter lelkipásztor
4. Mező Gábor főgondnok
5. Sz. Tóth Gergely gyűjteményi gondnok
6. Dunszt István gyűjteményi gondnok helyettes
7. Dr. Kozmácsné Dr. Fogarasi Zsuzsa (Gyűjteményi Jelentés)
8. Hegedűs Béla esperes úrnak (Gyűjteményi Jelentés)
9. Könyvtár

